

שלוש שנים ללא שם – יוליה שקודובה

ב-27 במרס 1942 נכנסה בשערי מחנה אושוויץ רכבת ועליה 999 נשים צעירות מסלובקיה, שסברו לתומן שהגיעו למחנה עבודה לשהות בת שלושה חודשים. לרובן היתה זו היציאה הראשונה אל מחוץ לגבולות ארצן. לימים יוגדר השילוח הזה כטרנספורט הראשון שהגיע לאושוויץ במסגרת הפתרון הסופי. הקרקוע האיקוני, הסלקציה בתחנה, כל אלה טרם קרו. מרבית הנשים האלו נרצחו בתוך חודשים ספורים; וכעבור שלוש שנים, בימיו האחרונים של המחנה, נותרו מהטרנספורט הראשון כחמש

נשים בלבד, שנידונו אף לשרוד את צעדות המוות מאושוויץ לגרמניה. יוליה שקודובה, שנולדה בשם יוצי פולדי באוגוסט 1914 בעיירה לבוצ'ה שבמזרח סלובקיה, היא אחת מאותן נשים. שנים ספורות לאחר השחרור העלתה את קורותיה על הכתב, וסיפורה מרעיד הנימים רואה אור לראשונה בעברית. **שלוש שנים ללא שם – מסלובקיה לאושוויץ** מציג בפני הקורא את מחנה אושוויץ-בירקנאו מבפנים ומספק הצצה נדירה אל קרביו של המחנה ואל חוויותיהם היומיומיות של הקורבנות היהודים, ובפרט אל חייהן של הנשים. כיצד פירשו את המראות והאירועים בזמן אמת? מתי ובאיזה אופן הבינו את מהותו של המקום שאליו הגיעו? איך עלה בידן לשרוד את התופת? את המענה לשאלות הללו ולרבות אחרות ימצא הקורא בין דפי הספר על פס הזמן הארוך של העדות ולאור המראות המשתנים במחנה. תיאורי החיים במחנה, ייסורי השאול של צעדות המוות והשיבה הנוגה הביתה הם עוצרי נשימה, עוכרי שלוה ומטלטלים, אך בה בעת שזורות בהם אהבת אדם, רעות מופלאה ותובנות אנושיות מרגשות. סיפורה של שקודובה על אודות מי ששרדו באושוויץ-בירקנאו במשך שלוש שנים ארוכות הוא עדות ייחודית וחשובה מאין כמוה.

שקודובה היא אחת מהבודדות שהיו על הטרנספורט ושרדו את השואה, לא לפני שעברה גם את צעדות המוות וכמה מחנות בגרמניה. התרגום העברי כולל מבוא שכתבה **פרופ' חנה יבלונקה** (סיוע אקדמי: ד"ר נעמה שיק), שמעניק לקוראים את הרקע הנדרש לפני ש"נכנסים" אל תוך אחת העדויות הייחודיות ביותר שיש בידינו על אודות אושוויץ.